

neatlauschot, tamdehl ta esot us Tripolisi nosfijusse 4 tuhst saldatu. Italijs ar Angliju esot noslehguse lihgum, pehz lura Italijsi atwehlets, eenem Egipies deenwidds wisu perekraft no Masonas libds Obokas ostai. Axi Angliju palidsechot Italijsi eenem Tripolisi, ihpaschi jaw tamdeht ween, la ari Franzija sahro pehz Tripolises.

Gekschemes finas.

Widsemes gubernators, geheimrahts Schewitsch fgs, apmelleja Limbauchs un Zehs un ifgahjuscho svehtdeen atkal pahrabraza Nigā un ufnahma gubernas pahrwaldbi. Limbauchs gubernatora lgs rewidjeis ihpaschi magistratu un 5. Nigas draudses teesu.

Baltijas domenu pahrwalde scha gada eefahlumā notiluschi pahrgrofijumi, no kureem jaw pagahjuscho gada riuaaja. Libds schim pastahwoschās domenu pahrwaldes nodatas (economijas nodala un mescha nodala) atzetas, un libds ar to aizelti ari jcho nodalu preelschneku amati. Economijas nodatas preelschneels statssrahts Podhagins istahjies is deenasta; mescha nodatas preelschneeks jeb wiessorsteimers statsrahts Jürgensons ceests par Baltijas domenu pahrwaldes presidenta palibgu. Wifas domenu pahrwaldes darishanas tagad eedalitas 7 galbds: pee latra atrodabs weens darishanu wedeis (aksonponznojuerte), wina palihgs un ziti semali fanzlejas cerehdni. Darishanu wedeja amats stahajam, senala galda preelschneela amata weeta, tilveen galda preelschneels senal zehla fanus dolladus preelschā nodatas preelschneekam, bet tagad, pehz nodatas preelschneeka amata atzelschanas, darishanu wedeis stahw taisni sem domenu pahrwaldes presidenta. Agralais fanzlejas sekretara amats ari pahrwehrs par darishanu wedeja amatu. Behdejā palizis senakais sekretars kollegiju asefors Wegners. No agrafeem cerehdneem, bes statsrahta Podhagina, pehz notiluschi pahrgrofijuma is deenasta istahjuschees ari kollegijn asefors Schilinskis (grahmatu wedeis) un titularrahs Swiechovskis (galda preelschneels). Tagadejee darishanu wedeji dabon 800 rublis lones par gadu, un wini palihgi 600 rbt. (kamehr senalee galda preelschneeli dabuja tik 600 rbt. un wini palihgi 400 rbt.). No darishanu wedejeem 3 wezakas dabon augstaku loni, proti 1000 rbt. par gadu.

Baltijas domenu pahrwalde, us Wisaugstali 21. decembri 1882. g. apstiprinata Walts Pardones nolehmuma pamata, ir dabujuse no 1. janvara 1885. g. zitadu eegrofijumi. Winas cerehdni tagadejais fastahws ir schahds: Pahrwaldneeks: kollegiju asefors Narischkins; pahrwaldneka palihgs: statssrahts Jürgensons; sevijeku uidevumū cerehdni: kollegijurahs Monkenwitschs; inscheneers: kollegiju sekretars Golenitschovs; wezakas darishanu webeji: kollegiju asefors N. Wegners un kol. asefors Georgs Voltheims; darishanu wedeji: gub. sek. Nikolajs Arschawins, Pauls Poortens, Juris Preede un Jakobs Leelkots N.; eksekutivs: Janis Schneiders; darishanu - wedeji palihgi: kol. registr. Grundmans, kol. reg. Leelkots I., Otto Balachins, Andrejs Murenovskis, Eischens Kaufmans un Janis Sariash; tulkis: Kellers un registrators: kol. sek. Steffens.

Sawstarpiagi Kreitu juhras aseluranzes beedribai, kuri te Nigā dibina Seemele Amerikas konsuls,

rebders P. Bornholms, esot jaw peeteikti wairak nela 100 lug, ta ka nu wareschot domat us beedribas apstiprinachamu. Statuti esot jaw ifstrahdati. "Heimatbe" fino, la aseluranzes premija nosagita us 6—9 proz. gar gadu, bet to wareschot pehz wajadsibas ari paseminal jeb paangstnat. Schahdas beedribas libds schim pastahweja weenigi Anglijā un Norwegijā un tur atnesuchas leelu svehtibu. Kas fin, kahdeem gruhtem nosagijunem un augstahm premijahm jakaujahs lugu ihpaschneekem ar ahsenju asefuranzes beedribahm, ja kugi jam wezaki, tas warehs tik preezates par schahdas sawstarpigas juhras apdroschinaschanas beedribas dibingschanu.

Edinburga, muhsu juhmal, Lomatsch lgs gribov blakus sawai pashtstam lepnai muischeli eetaist smalku jautribas dahrstu, ar weefnizu u. z. Baltijas domenu walde, kuras pahrstāna Edinburga stahw, usajinajusse weetigos eedshwotajus isteiksts, waj wineem naw nelas pretim, lab eetaisa tahdu jautribas dahrstu. Libds schim, la "Rig. Ztgā" lsfams, 10 Edinburgas namu ihpaschneeli isteikstches, la wineem nelas ne-esot pret tahdu eetais, un 7, la newehlootees winas.

No Rausas "B." fino: Pagahjuscha gada zeturta mehnescha pehdejās deenas muhsu walsts nauda, kas atradabs muhra magasina, fewischla no kegeleem muhretā un skpri ar diesscheem sakalta flapi, zaur eslauchanos tika ifsagta. Sagleem ahtri tika us pehdahm un tos nodewa teefahm; teesas to leetu ahtri weda galā, ta ka 20. dez. pag. g. teem studinās hosteesas spreedumi. Bezelajam, kas ir 21 gadu wezs, jaet 3 gadi un 6 mehneschi arestantu rotā, jaunajam, kas ir 18 gadus wezs, 1 gads un 4 mehneschi Zehs darba zeetumā. Abi noscheljajām jaunekli ir paschu walsts lolojums.

No Sveizeema pagasta "B. W." fino, la 4. janvarī bijuse peeteikta leela lahtschu mediba wijsahm tureenes pagasta niahjahn. Pehz issinuma bijis jabol latrai leelai mahjai pa trihs, widejai pa divi un masai pa weenam zilwelam. Sinotaji teikuchi, la pastahwot wezs likums, pehz kura preelsch svehru medibahm jabolot zilwelki bes atlikhsinajuma. Bijuschi fanakluskhi kahdi 150 zilwelki, to starpa ari daschi ar schaneeem rikleem. Bet behdejēm wajadsejis flintes astahst krogā, tamdehl la muischas ihpaschneels norahdijis, la medibas teesba weenigi muischas ihpaschneelam peederot. — Lahtschu miga bijuse jaw agrali usmelletu un mescha gabals eerahdis preelsch aplenkhanas. Drihs ari isdeweess "lahtschu papu" usmodinat no seemas meega un pehz neilgas dshschanas noschaut. Kahds pahrdoschs dshnejs rahdijis duhschi, eedams fahschantu labzi isdshi no kruhmeem bes flintes; bet nogabjis gandrihs greis, jo aisschantais lahzis aplampis wihsru druski zetaki, nela skrim patizis. Par laimi pefskrejhis kahds jauns iweizigs medineeks un lahzi noschahvis.

Limbauchs beedriba, la "B. W." fino, 6. janvarī ihsiklojuse egli, kuru wairak la 300 zilwelki apmellejūjhi. Egli bijuse faweenota ar sawstarpiju dahwanu ihsainischau un astahjusee vei wijsen foti labu eespaidu. — Basars galigi esot nolikis us 3. februari, pullsten 2. p. p. Gesuhtitajs issala wehlejumos, kant wif tani deena basaru apmekletu un loses virdami, weizinatu turpmakli beedribas usplaukschanu.

No Pinkeneleem. Muhsu draudses zeen. mahzitajs, H. Hartmann lgs, la jaw agrakds gabb,

la hdu deeni sapirka labu pulsu wijslabalo defu, lika tahu smalli uscept un tad us scho maliti celihsda wijsu sawi pashtamo un kaiminu mopschus. Schi malitei ihschikhrahb no zitahm malitehm til zaur to, la mopscheem-wijsen nebii klahi galbi, bet teem wajadseja sawi gahro kumosu usmellet dahrstu, kas tur biji daudsas weetaks ihsliki. Pate laipna nama mahte, labdriga baroneete un ziti weesi preezajahs par sawi qubro sunu iweizigs, kas til brangi prata nolikos gahrdumus usmellet. Weneigis barons N. bij til nelaipns un nesuhtija sawi mopsu us scho reto maliti, "tamdehl, ka tam ne-esot lambarjumpravas". Scho reto maliti ihpaschi gan apbrihnoes tee Minkenes pilsehtas eedshwotaji, lam dafcu deenu naw ne maisek kumosna lo mite bahst un kuri gabalinu desas la wissgahdako kumosu ar leelu pateizibū fanemtu.

Kā kartupelns usglabat.

Kā dands derigi atradumi ir no nejauschis useeti, ta ari libdsellis, la war kartupelns pa seemu usglabat. Kahds muischas ihpaschneels bija ruden kartupelns lizis pagraba fahbehrt un tad tam negaidot wajadseja us ilgalu laiku aisezelot, ta la nebija wairs laiku, par kartupeleem ruhpetees. Tukai pret pawasaru winsch atgahdajahs, kartupelns lilt apraudst. Bes kahdas tahtakas runas winsch pawehleja, lai kartupelns tuhlit is pagraba ihnesot un tos kaut la isletojot, jo winsch bija zetli pahrseginats, la tee buhs fahnhajahs jeb skpri ihsaujash. Bet la winsch brihnijahs, lab kartupelns atrada gluschi wefelus in nefamaitajuschos, it la tad tee buhs nupat

la ari schin gada, tuhlin pehz Triju-lungu deeninas eesahla apkahrt braukat pa mahjahn, behrnis pahrlaufschinabams un ismelledams, waj wehl neutrastos tahdi behrni, kureem it wajadfigi buhru skola jaet, pec tam wehl weenu pehrindreri par paligu few libds nemdams, lai waretu labaki un aktraki tahdu behrnis usmellet, kur wehl tahdu tilku paslehpis. Par to winam esam pateizibū parada. Tab gribu wehl peeminet, la pec mums jaw no senaleem gadeem pastahw eeradums, la muhsu skolotaji jeb lesteri pa jauna gada deenahm brauz apkahrt, mahju no mahjas, laimes wehle dami, par ko mehs wineem ari sawi grasi pasnedams, bet schogad, nesinam kahda eemesla deh, nebrauja wairs. Muhsu kaiminu draudses, Salas skolotajs B., ari jaw pehrngad ne-esot wairs apkahrt brauzis. Muhsu wzalam skolotajam, J. R. lungam, kad mehs wineem luhdsam, kahdu libki is mahjahn us lapsehtu paradit, mums par to jamaks 30 kapeikas, kamehr muhsu jaunakais skolotajs libds schim wehl bes malkas to isbara; tapat ari muhsu senalee skolotaji un lesteri ir bes nelahdas malkas to

l.—
Is Leel-Salajes draudses top "B. W." finos par labdu pahrdoschu fregu sahdbi. Triju lungu deena, pareistijibas draudses us Salajes upes Jordani suinot, kahds pahrdoschs saglis, wijsen redot, israudfijes kahdu wijslabalo fregu, klipis kamanas un laibes prom. Pafaldsneiemainees sagli Pahle notert. Sahkuchi tagad sagli ihslauschinat, bet tas nepratis neweenas walodas. To noweduschi wijspirs pahles muischas polizijas; dsumlikungs nospreedis, la tas wedams us Walmeeru pahru teesas un tadehl wijspirs atdodams pagastwezakajam. Bet sagla fahlehras negribejuschi til ahtri no fawa "drauga" schirktees, wajadsejis issinat, waj tas ari kahdres abezi mahjizes. Steepuschi gar semi un fahluschi ar pahtagas kahdu burtus rabbid. Pehz pirmā zirteena bijis sklaibri "ah!" dfrdams, pehz otrā un tresča zirteena ziti burti, ta ka drihs ween sklaibra Igaunu waloda pratis isteit "full! full!" (deesgan, deesgan). Bet kahd zirteji, Igauniski nesaprasdami, wehl nestahjusches, tad mahjelis beigas eemahjies ar la tawisli burtot un teizis, la nekab wairs nesagschot. To tomehr noweduschi us Walmeeru.

No Walmeeru raksta "Heimathei", la Walmeer muischas pagasta fainneeki esot muischai parada 16 tuhst. rbt. renshu no nenomalfatahs pirkhanas naudas. Schis parads isdalotees us kahdahm 60 mahjahn, zaur to latras mahjas parads zaurmehra 266 rbt. 66 kap. leels. Kad daudsfahtige atgabijumi nelo nelihdsejuschi, tad tagad paradi pefdschana esot usdota teefahm; kreistees laikam drihsu litschot minetahs mahjas ihsuytrupot.

Mosbelu muischas, Straipes draudse, la "Itgai f. St. u. L." fino, pagahjuschi pirindeen no deguse. Zehlons esot neismaniga apeeschanahs ar ugini.

Krona Wez-Wahles pagasta domenu pahrwalde pahrdemuse 4 semneeku zeematus lopā par 10.094^{2/4} rbt. Beematu leelums naw sinots, Zehsu pilsehtas walde ihsladinajuse "Wids. gub. aw.", la pahrdobot pilsehtai peederigahs Jurgu muischas klausbas fenes mahjas.

No Wahrenbrokas "B." fino: Muhsu zeen. barona Behra lungi libds ar sawi zeen. kundi pirmo seemas fwehtli wakarā dedsmaja egli

til is fenes rakti! Ari nowahriti tee bij it gahrdi. Pahrmeljeja smalki wisu pagrabu un atrada us fenes faberjas ogles, kas tur agrali bi fahbehrtas stahwejusches. Kā rahdijahs, schi oku kahda bij ihsargajuse kartupelns no puhschanas un ihsangschanas.

Kā meeles war ilgi usglabat.

Ihpaschi us laukeem dascha nama mahte ir sprugās ahs meeju truhkuma. Daschurais ir werstehm tahtu jahrauz pehz meeleshm; gadahs ari, la turp nobrauzis, nedabu vis lo kahroja: ja brauz tukshā mahja. Tamdehl, domaju, nama maites nesaufoes, ja te kahdu libdselli pahstku, la meeles war ilgi derigas usglabat.

Nem pehz patiskschanaas kahdu dalu alus-meeli, uslej tahu tihru ubdeni wirfsu, tad taus skripi fajauz un lau tahu til ilgi meerigi stahwet, kamehr meeles ir labi dibena nostahjuschaas un wirfsu stahwoschais uhdens ir palizis itin sklaibrs. Tab pahrejo ubdeni no wirfsu nolej un dibena palikuschahn meeleshm tilbauds zukura pefber, kamehr taus top itin befas; tad meeles eelej kahda glahs jeb pudel un to zetli aissortē jeb noseen un tad wehsā weetā usglabā. Kā eetatis meeles war ilgak la weselu gadu usglabat, taus arweenu buhs derigas.

Nelabs eeradums.

Ir nelabs eeradums, la ihpaschi feeweeschi, ar adatahm strahbadami, ar taus neapdomig apektahs, zaur to jaw daschs labi tazis ne-laimigs. Preelsch kahda laika Lodes pilsehtā

Wahrenbrokas pagasta skola, skolas behrneem par labu. Ilk latas behrns dabuja dahwanas; meitenes latatinus, preelschautus; puiseni schales, ratstamas leetas un tur kahd latris wehl kahdu salbumus. Gods un pateizibū muhsu zeen, barona lungam un wina zeen. fundei par jaulo un teizamo mihlestibas darbu.

No Landouas draudses "B." fino: Pehz Katrinas deenas pee mums atmetahs atkal falti flets un fneegs un ta padaria teizamu seemas zelu. Labo seemas zela mums wajaga wijswairak mallas un buhwolku deh, jo tee jawed no tahleenes. Isnotot tos, las isteek paschi ar sawi fneeds, bet schogad, nesinam kahda eemesla deh, nebrauja wairs. Muhsu kaiminu draudses, Salas skolotajs B., ari jaw pehrngad ne-esot wairs apkahrt brauzis. Muhsu wzalam skolotajam, J. R. lungam, kad mehs wineem luhdsam, kahdu libki is mahjahn us lapsehtu paradit, mums par to jamaks 30 kapeikas, kamehr muhsu jaunakais skolotajs libds schim wehl bes malkas to isbara; tapat ari muhsu senalee skolotaji un lesteri ir bes nelahdas malkas to

l.—
No Landouas draudses "B." fino: Pehz Katrinas deenas pee mums atmetahs atkal falti flets un fneegs un ta padaria teizamu seemas zelu. Labo seemas zela mums wajaga wijswairak mallas un buhwolku deh, jo tee jawed no tahleenes. Isnotot tos, las isteek paschi ar sawi fneeds, bet schogad, nesinam kahda eemesla deh, nebrauja wairs. Muhsu kaiminu draudses, Salas skolotajs B., ari jaw pehrngad ne-esot wairs apkahrt brauzis. Muhsu wzalam skolotajam, J. R. lungam, kad mehs wineem luhdsam, kahdu libki is mahjahn us lapsehtu paradit, mums par to jamaks 30 kapeikas, kamehr muhsu jaunakais skolotajs libds schim wehl bes malkas to isbara; tapat ari muhsu senalee skolotaji un lesteri ir bes nelahdas malkas to

l.—
Pahrlabojumi laukaimneebi lai gan lehnam, to mehe eet us preelsch. Labibū lukan wehl tapat pa wezam, ar spriguleem un bluleem. Kahdeem pahris grunitneekem gan jaw ir kahdu makhjinas, bet ziti nemas negrib ar wineem eedraudsetes. Nesin, waj atfahst par nederi gahm? Turprelim Sveedru arlli un wehli jamas makhjinas gadu no gada eet mairumā. Superoffatti un kaulu milti ari top fehti, bet domas par wineem wehl pee pascheem fehjeem naw nobibinatas.

Muhsu draudse laukam pagastam ir sawstarpiiga ugns-apdroschinaschanas beedriba. Augli no tahn libds schim ir rokam taustami. Bitu beedriba, la: semkopibas, kahschanas un ahsdchinas un labdaribas beedribu schim brihscham wehl truhst, bet — zeresim!

Skolas wijsen pagasteem ir jaunas un ehrias un skolotaji tanis strahda it naigi pee jaunas pa-audses ihslihtoschanas.

Laikrakstus sche lafa wijswairak "Balē" un "Mahjas Weesī". Tab wehl teek lafoti "Balt. Westnesīs", "Balt. Semkopis", "Rota", "Nestrums", "Lehvija" un kahdi eksempl. "Heimath".

No Wez-Beebalgas Bringeem. Pagahjuscha gada daschi ahsnehmabs no pagasta naudas, lai muischai til nezil paradus waretu nolihdset, la ragainischis un mahja nebuhtu jaleek sem "ahmira". — Un teesham pagastam deretu ruhpetees par "aidschinaschanas lates" dibinaschanu. Dahdas ahsdchinas lates ari rokpelni waretu krietis us progentee fawu grastli un ta palihdset krietmis noluhtus wejzint.

Preelsch kahdeem gadeem muhsjejee nospreeda weenprahsti, fawstarpiiga palihdsetees ugns apdroschinaschanas fina zitis zitam, la balkus fawest, jehkulu apgahdatees un kahdas deenas buhwolku strahdat. — Bet schis labais — zilvelu mihlestibas darbs tila aissleegts; jo ne-attahwa wejzinat fawstarpiju palihdibus. Sko gan kahdu semkopis, lam pascham naw buhwolku, war esahlt ar to naudu, kuru dabun no "ugns apdroschinaschanas beedribas"?

3. decembri eevehleitais pagasta wezakais netila apstiprinats. Notila jauna wehleschana. Gewehleja G. Osolina lgu. (B.)

atkal notila kahdu atgabijums, kas mums no jauna atgabina, buht usmanigeem. Kahdu jaunekle, kura nodarbojabs ar dahmu-drehbju schuhschau, kahdu deenu tureja pehz weza eeraduma adatu muti, nemas ne domat nedomadama, la tas waretu wina bresmas atnest. Te wina peepeschi gahdahs runat; muti aldarot adata noslihdeja rihle un tur aismetahs. Alfaiza ahsfahst, bet ir tas newareja nekabdi adatu is kalla ismilt. Kai wijsmasak adatu dabutu is rihles abra, tab wijsadeem libdselkeem randsjia, to nofahst wehderā, kas a

